

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6789
Tarih : 09.08.2024

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

15077

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma ulaşan mektupta: “ Kardeşim Gökhan Yıldız (T.C. Kimlik No:) Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalmaktadır. Kardeşim 2021 yılında YKS sınavında Eşit Ağırlık dalında Türkiye genelinde 6092. oldu. Aldığı puan saygın üniversitelere girmeye yetiyordu. Ancak hakkında yürütülen soruşturmanın belirsizliğinden dolayı çeşitli üniversitelerin imkanlarını araştırdım. MEF Üniversitesi ile yaptığım görüşmede kardeşimin durumunu anlattım. Sorumlu kişi; cezaevlerinde öğrencilerinin olduğunu, Rektörlüğün ve Akademik Kurulun cezaevindeki hukuk öğrencilerinden devam zorunluluğu aramadığını ve sınavlara cezaevi aracılığı ile müsaade ettiğini söyledi. Biz de buna istinaden tercihimizi MEF Üniversitesi Hukuk Fakültesi yönünde kullandık. Bu zamana kadar okula devam zorunluluğu ve sınavların uygulanışı gerek MEF Üniversitesi'nde gerek ceza infaz kurumunda bir sorun olmamıştır. Kardeşim şu an Hukuk 3.sınıf öğrencisidir. Hatta 2023-2024 Güz Dönemi Vize Sınavlarına 17-22 Kasım 2023'te cezaevi aracılığı ile girmiştir. İnsanın kendisini geliştirme sürecinin bir parçası olan eğitim bir taraftan bireysel, diğer taraftan da kolektif yararları bünyesinde barındırır. Bireyi ilgilendiren yönüyle eğitim, tercih özgürlüğünü, bireyin karar alma süreçlerine katılımını, çoğulculuğu, bireyin bu süreç içerisinde kendini oluşturma, dönüştürme olanaklarını ifade etmektedir. Toplumu ilgilendiren yönüyle eğitim, bu alanın özel kişilere terk edilmesi sonucunu doğurur. Bu yönüyle eğitim hakkı, toplumun her üyesinin eşit koşullarda ve herhangi bir ayrımcılık yapılmaksızın bu sürece katılabilmesi için devletin uygun ortam ve koşulları yaratmasını gerektirir. Bu yönüyle eğitim sosyal-bir haktır. Eğitim hiçbir ayırım gözetmeksizin, tüm insanlara tanınmış bir hak olup yalnızca çocuklar ya da öğrenciler

için değil, okul sistemi dışında, yetişkinler için de tüm yaşam boyunca kullanılması ve yararlanılması gereken bir haktır. Anayasamızın 42. Maddesi “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.” ifadesiyle eğitim hakkını tanımlamış aynı zamanda bu hakkın kullanım biçimini göstermekte ve sınırlarını ve yasaklamaları içermektedir. Eğitim hakkı ayrıca AİHS’e Ek 1 No’lu Protokol Madde 2 ile güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda 5275 sayılı CGTİHK 75/1 m. “... hükümlüye, kişiliğini geliştirmek, eğitimini güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverme sonrasına hazırlayacak programlar uygulanır.” Bu maddeye istinaden hükümlüler İdare ve Gözlem Kurulu tarafından değerlendirilir ve eğitim konusunda teşvik edilir. Eğitim görenler olumlu notlanır. Böylece madde metninin mefhum-u muhalifi gereği kötü notlanır. Böylece denetimli serbestlik öncesi bu not dikkate alınır. Yani eğitim cezaevinde istenen ve teşvik edilen bir kurumdur. 4. 2020 yılında tüm dünyada pandemi vakası yaşanmıştır. Bundan birçok kesim etkilendiği gibi öğrenciler de etkilenmiştir. Yaklaşık 2 yıl tıp, mühendislik gibi uygulamaya dayalı bölümler bile uzaktan eğitim ile akademik süreci tamamlamışlardır. Gerek kamuoyunda gerek öğretimde hibrit, uzaktan eğitim metotları, bu vesileyle daha yoğun tartışılmış ve tartışılmaya devam etmektedir. Keza 6 Şubat 2022’de Maraş merkezli deprem sonrası YÖK’ün talimatıyla üniversitelerde uzaktan eğitim süreci yaşanmıştır. Tüm bu hususlar göz önüne alındığında çağımız uzaktan eğitim, hibrit eğitim dönemidir. Kardeşimin uzaktan eğitim görmesi, pandemi ve deprem sonrası uzaktan eğitim görmesinden farkı yoktur. YÖK’ün almış olduğu bu hukuksuz, ölçüsüz yasaklama işlemi ne kurum güvenliğine ne de eğitim kalitesine yararı vardır. Yani bu yasaklama, kamu yararına hizmet etmemektedir. İşlem amaç yönünden hukuka aykırıdır.” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Eğer bu iddialar doğruysa konu ile ilgili Bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 3) Gökhan Yıldız isimli yurttaşın anayasal bir hak olan eğitim hakkından faydalanamadığı iddiası doğru mudur?
- 4) Konu ile ilgili bakanlığınız ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında mahpusların anayasal olan eğitim hakkından faydalanmaları amacıyla yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 5) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibarıyla cezaevlerinde örgün öğrenime kaydı bulunduğu halde sınavlara katılamayan mahpus sayısı kaçtır?